

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی

قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی/

/

ماده ۱- به موجب این قانون برای مقابله و جلوگیری از نقض مقررات و موازین حقوق بین الملل، اشخاص حقیقی و حقوقی می توانند از اقدامات دولتهای خارجی که مصونیت قضائی دولت جمهوری اسلامی ایران و یا مقامات رسمی آن را نقض نمایند، در دادگستری تهران اقدام دعوی کنند. در این صورت دادگاه مرجع الیه مکلف است به عنوان عمل متقابل به دعاوی مذکور رسیدگی و طبق قانون، حکم مقتضی صادر نماید. فهرست دولتهای مشمول عمل متقابل توسط وزارت امور خارجه تهیه و به قوه قضائیه اعلام می شود./

موارد موضوع این ماده عبارت است از:/

الف - خسارات ناشی از هرگونه اقدام و فعالیت دولتهای خارجی در داخل یا خارج ایران که مغایر با حقوق بین الملل است و منجر به فوت یا مصادرات بدنی یا روانی یا ضرر و زیان مالی اشخاص می گردد./

ب - خسارات ناشی از اقدام و یا فعالیت اشخاص یا گروههای وحشت افکن (تروریستی) در داخل یا خارج ایران که دولت خارجی آنها را تشویق یا از آنها حمایت می نماید و یا اجازه اقامت یا تردد و یا فعالیت در قلمرو حاکمیت خود را به آنها می دهد و اقدامات مذکور منجر به فوت یا مصادرات بدنی یا روانی یا ضرر و زیان مالی می شود./

تبصره - فهرست اشخاص یا گروههای وحشت افکن (تروریستی)، توسط وزارت اطلاعات تهیه و به قوه قضائیه اعلام می شود./

ماده ۲- دعاوی موضوع این قانون با منشأ قبل از تصویب آن قابل طرح و رسیدگی است./

ماده ۳- چنانچه دولتهای دیگری در اجرای احکام ناقض مصونیت جمهوری اسلامی ایران و یا مقامات رسمی آن مساعدت و همکاری نمایند مشمول مقررات این قانون می باشند./

ماده ۴- با توجه به اصل عمل متقابل، میزان، در تقویم خسارات مادی، معنوی و تنبیهی زیان دیدگان، مشابه احکام صادره از دادگاه خارجی است./

تبصره - محکوم به به ریال تعیین و میزان طلای معادل آن به قیمت تاریخ صدور حکم محاسبه و در آن قید می شود./

ماده ۵- هزینه دادرسی و مالیات وکلای خواهان این نوع دعاوی پس از اجرای حکم به حساب خزانه داری کل واریز می شود./

ماده ۶ - دادگاههای ایران (دادگستری تهران) در موارد زیر صلاحیت رسیدگی به شکایت علیه دولتهای خارجی را دارند:/

۱- زیان دیده یا بازماندگان وی در زمان وقوع حادثه یا زمان طرح دعوی تبعه ایران باشند./

۲- زیان دیده در زمان ورود خسارت در استخدام دولت جمهوری اسلامی ایران باشد./

ماده ۷- دعاوی علیه نمایندگان یا مقامات یا نهادهای وابسته یا تحت کنترل دولت خارجی با رعایت اصل عمل متقابل، در صورتی قابل رسیدگی است که خسارات، ناشی از اقدامات موضوع این قانون باشد./

ماده ۸- اموال متعلق به دولت یا مقامات یا نمایندگان آن یا نهادهای وابسته یا در کنترل دولت خارجی مشمول این قانون با رعایت اصل عمل متقابل، مصون از اقدامات اجرائی نیست./

ماده ۹- موارد مصرحه در معاهدات بین المللی لازم الاجرا نسبت به دولت جمهوری اسلامی ایران مشمول حکم ماده (۸) این قانون نمی شود مگر در موارد زیر:/

الف - عوایدی که از اجاره، رهن یا فروش اموال دولت خارجی حاصل می شود./

ب - اموال دولت خارجی که به قصد فرار از اعمال این قانون به غیر منتقل می شود./

پ - اموال مصونیت یافته بر اساس مقررات بین المللی که در دولت خارجی مشمول این قانون، موضوع اقدامات اجرائی باشد./

ماده ۱۰- آیین نامه اجرائی این قانون ظرف سه ماه توسط وزارتخانه های دادگستری، امور خارجه و اطلاعات تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد./

ماده ۱۱- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی مصوب ۱۳۷۸/۸/۱۸ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۷۹/۸/۱۱ لغو می گردد./

قانون فوق مشتمل بر یازده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفدهم اسفندماه یک هزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۱/۲۳ به تایید شورای نگهبان رسید./

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی/

/